Bogdan-Tudor Bucheru

Articol I.

Articol II. Între Lacuri

Trezeşte-te băiete, e timpul! Hai, ţi-ajunge atâta somn! Soarele-i sus, deasupra casei… Auzi guguştiucii cum se agită-n praf? Degeaba strângi din pleoape, nu poţi schimba nimic din ce-a fost, e timpul… Au trecut două zile şi două nopţi deja, cât mai aştepţi? La ce bun? Acum sunt aici, cu tine… Stai în pat, tot una mi-e; dar e timpul să gândeşti, copile. Te-ntorci la viaţa de şcolar, asta vrei? La oraş, la poala mamei? Rămâi aici, rămâi cu mine până la sfârşit. Nimic nu ne mai desparte, gândeşte bine…

Ţi-aduci aminte când ai pus piciorul prima dată în casa asta? Când ai venit în satul nostru? Nu cred… Erai prea mic, doar ţâţa şi somnul dulce le aveai în cap. Şi tuşa Lina te-a luat în braţe şi te-a îngrijit şi te-a crescut. Şi-ai făcut primii paşi aici, în bătătură, şi-ai căzut, şi-ai plâns. Şi curând ai alergat…

Îţi spun ca să te gândeşti, acum pentru tot restul vieţii! Ai văzut ce poţi să faci, ce eşti în stare, puţini sunt cei aleşi. Eu doar vorbesc, n-am altă putere; tu ascultă şi alege acum.

Ai alergat, ai alergat prin toată uliţa. Şi-ai dat atunci peste Cuţa ţiganca prima oară, mai ştii? Doi ani mai mare, te-a împins şi-ai căzut. Drept în fund te-ai dus. Te-ai ridicat şi te-a împins din nou. Şi-apoi a râs, şi-ai râs şi tu. A râs şi văr-su, Ion Slătaru, şi-aţi alergat cu toţii chiuind. Erau şi ei copii la vremea aia, doar nişte copii…

— Eşti prost, ori ce? a zis ea.

Ţi-aduci aminte ce-aţi mai râs? Aşa i-ai cunoscut pe Mili, Tică, Ona, pe Ghiţă, de-i ziceţi Sârbu, Maria, Adi şi Vasile, veniţi ca şi tine la ţară. Cu Vasile te-ai dus la şcoală, aceeaşi clasă, aceeaşi bancă, acelaşi creion ros. Departe, la oraş, unde şcoala-i mai încăpătoare ca primăria noastră.

Şi când te-ai întors, vacanţa mare, un cap mai înalt şi şapcă nouă, carte cu pagini dese la subţioară, nimic n-a mai fost ca înainte. Cuţa avea acum un semn pe obraz, acolo unde baba Şchioapa i-a aruncat lumânarea aprinsă. Şi-ar fi ars-o poate cu totul, acolo, în uşa bisericii, de n-ar fi sărit popa cel tânăr s-o potolească. Că e păcat să spurci locul cel sfânt, fie că sufletul păcătos îţi stă în cale.

Şi-ai aflat multe în vara aia, chiar de n-ai ştiut că le-ai aflat. Ţi-ai făcut prieteni noi, că acum Cuţa şi Ion nu mai umblau cu picii; Radu din

clasa a patra era cu ei, şi le-arăta pădurea şi lacurile, şi tot ce tu nu puteai să vezi.

— Eşti băiat cu carte acuma, ţi-a zis tuşa, nu te-nhăita cu toată lumea.

Te-a mângâiat pe frunte şi ţi-a pus în braţe plasa cu sticle. Să fugi la tanti Ana, s-aduci lapte. Că vaca tuşii era stearpă anul ăla, ţi-aduci aminte? Şi tanti Ana îţi da laptele şi-ţi spunea de toate. Ţi-a zis de sat, cum s-a ridicat între lacuri, când lumea n-avea trenuri ori drumuri drepte ori lumină. Şi locul era blestemat, aşa au zis, că nimeni n-apuca bătrâneţea, şi-au vrut să plece. Au rămas doar câţiva, şi cei de-au rămas au trăit cu bine, mai mult ca-n alte părţi, şi satul a crescut peste pădure, în buza apei. Înţelegi acum?

Te strigă tuşa Lina, e gata prânzul! Nu te dai jos din pat?! Băiete, e timpul…

N-ai luat seama la tanti Ana, erau poveşti ce-ţi spunea atunci. Cum a trăit s-apuce suta, cum ştie fiecare piatră din sat. Cum dincolo de lacuri e-o altă lume, cum satul e aparte. Şi cum lumea o ascultă şi ea le dă sfaturi. Erau poveşti ce spunea bătrâna, tu erai băiat cu şcoală…

Ţi-a spus de baba Şchioapa şi de tovarăşi, de ta-su, care-a murit în puşcărie. Şi ea a stat doi ani acolo, şi-au bătut-o tovarăşii şi i-au rupt piciorul. Şi s-a întors oloagă-n sat, şi singură. Săracă s-a întors şi nici acum nu uită pământurile ei, lacurile ei, pădurile ei. Şi s-a uscat apoi, că nimeni nu s-a mai uitat la ea; şi s-a uscat cu casele ţiganilor în ochi, case ridicate pe grădinile lui ta-su, cu cărămizi din conacul lui ta-su.

Te strigă iar! Chiar vrei să zaci până la apus, copile?

Aşa ai zăcut şi astă iarnă, cu zăpada până-n geam, cu ceaiuri calde şi cu miere. Nu era boală, ci doar lene. De Anu' Nou ai stat în pat c-o carte-n mână; poveşti de peste oceane, sălbatici din trecut. Şi-atunci Cuţa ţi-a bătut în geam, iar tu ai stins lumina. De teamă, nu-i aşa? Luna ţi-o arăta în fereastră ca-n ziua mare; avea şi semnul pe obraz, în partea dreaptă, o lacrimă de foc. Şi-a râs de tine, şi-ai râs şi tu. În noapte şi-a desfăcut cojocul, apoi şi-a tras bluza-n sus. O clipă, poate două, ai stat privind în Luna plină. Şi-a râs de tine, şi tu n-ai mai râs deloc.

A strâns masa tuşa, să ştii. Nimic până diseară…

Şi anul trecut, ţi-aduci aminte? Tot tanti Ana ţi-a zis de Gheorghe, bărbat în toată firea, care umblă acum cu Ion, Radu şi Cuţa cât e ziua de lungă. Cât să aibă? Douăzeci? Poate mai mult. L-au căutat

să-l ia-n armată, dar el a fugit. L-au căutat apoi cu câini şi poliţai, de s-a ascuns în lacuri. Ştii toată zarva, l-au dat şi la ziar. O zi a stat în apă şi cu toţii au crezut că s-a dus. Dar el a ieşit în noapte şi doar de foame a ieşit, a zis lumea. Da, tanti Ana a vorbit cu popa cel bătrân, care a vorbit cu fiu-su, la oraş, şi i-au scos o hârtie că nu-i întreg la cap. Şi-aşa a rămas Gheorghe în sat.

Cât mai stai întins?! La ce-ţi foloseşte, te întreb…

N-ai stat în pat acum două nopţi; o săptămână şi-ai fi plecat înapoi la şcoală. Fără mine, fără griji. Înapoi la viaţa de oraş. Dar ai ieşit să vezi scandalul, că Şchioapa tot ţipa în noapte. Durerea morţii, ce să-i faci. La anii ei doar lumânările i le-au aprins vecinii, nici nu s-au gândit să cheme doctorul de peste deal. Şi-au stat de veghe şi-au trimis vorbă la popă să vină. Cel bătrân, că cel tânăr e plecat din sat acum.

Da, mai nimeni n-a dormit de ţipetele ei. Tu te-ai tras lângă gard pentru o clipă. Şi-ai vrut să pleci apoi; dar ai văzut trupurile goale, încordate în beznă, de cealaltă parte a casei. Cei patru erau la pândă, ţiganca în faţă. I-ai văzut clar, iar ei te-au văzut pe tine. N-au zis nimic, nici tu. Au privit spre lacuri şi tu ai făcut la fel. Ai simţit la fel. Venea, era aproape, tot mai aproape, înotând în întuneric.

— Pleacă! a ţipat Cuţa numai pentru tine.

— Rămâi, băiete! ţi-am şoptit pentru prima oară.

Şi ai rămas; ai fi rămas şi fără îndemnul meu, sunt sigur de asta.

S-a apropiat cu urlete neauzite, cu aripi sfâşiate scurgându-se din genunchi. Nu erau aripi ca toate aripile; băteau pe dos, străduindu-se să-l ţină la pământ, cu ghearele poticnite în ţărâna mocirlită de ploaia serii. S-a apropiat plângându-şi foamea, cu ochii întinşi pe faţa topită între umeri. Nu erau ochi ca toţi ochii; priveau înăuntru, orbi, sorbind lumea către întuneric.

S-a rotit în jurul casei, adulmecând strigătele morţii. Adulmeca prin tot trupul împrăştiat peste grădină, printre ulucile umede, în drumul pe care venise. Atunci i-au sărit în spinare. Cuţa, Radu, Ion şi Gheorghe, ultimul cât toţi ceilalţi trei la un loc. Ai împietrit în clipa aia, aşa-i? Sfârşitul nu poate fi înfruntat, atâta lucru ştiai şi tu, băiat cu carte…

Dar ei îl înfruntau. Ţiganca nebună, ai văzut-o cum îşi vâră mâinile până la coate în ochii care nu erau ochi. Cei doi băieţi atârnau fiecare de câte o aripă; iar Gheorghe se încolăcise precum un şarpe, tot una cu mâinile rămurite. Mâini care nu erau mâini ca toate mâinile; se

întorceau în acelaşi loc din care plecau, crescând umeri peste umeri.

Şi erau prea slabi ca să-l dovedească, oricât s-ar fi străduit, răcnetele lor contopindu-se cu ale lui într-o tăcere surdă. Atunci ţi-ai lepădat hainele, chiar înainte ca eu să-ţi spun, şi le-ai sărit în ajutor. Ţipătul tău a acoperit totul, groaza ţi-a întărit muşchii. Aripile au cedat cu scrâşnete groase, au cedat odată cu voinţa ta. I-aţi dat drumul. I-aţi dat drumul să se ridice, tras către norii acoperind satul. Şi s-a spart în mii de bucăţi când norii l-au atins, împroşcând totul. Ţi-ai acoperit faţa cu amândouă mâinile. Degeaba, aşa-i? Păcura se întinsese peste voi cinci, intrându-vă în ochi, în gură, în piele. Nimic altceva nu era atins, doar voi.

— Spre lac, a şoptit fata, şi-aţi alergat după ea.

Ai fi alergat oricum, ai fi alergat după ea toată noaptea.

— Doar apa lacului ne spală, ţi-a zis Ion mai târziu, scufundaţi departe de mal. Din lacuri se nasc, aici trebuie să se întoarcă…

E timpul, băiete, e timpul să alegi. Amâni asta din clipa în care tuşa Lina ţi-a spus în zori că Cel de Sus i-a mai dat zile Şchioapei. Amâni chiar din clipa în care Cuţa te-a tras la mal şi ţi-a spus să nu te mai întorci niciodată în sat. Da, încă poţi să uiţi totul, să pleci acasă şi să nu mai pui piciorul aici, între lacuri. Să îngropi vocea mea adânc, înapoi în spatele capului, să ignori demonii arătaţi numai celor aleşi. Să nu mai priveşti niciodată în urmă…